

TERMÍN: 20.04.2025

xx46578xx
Recenzia A
Daniel Szabó
daniel.szabo@recetox.muni.cz
Prosím nezasahujte do této tabulky

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Daniel Szabó**NÁZOV MATERIÁLU: **IDP Interactive**TYP VÝSTUPU*[1]: **manuál**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **MD SR - Inštitút dopravnej politiky**AUTORI/KY: **Lukáš Kováč**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

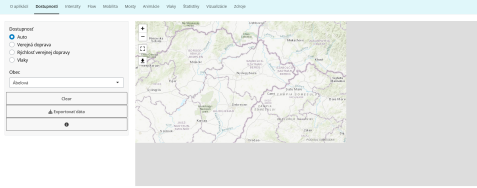
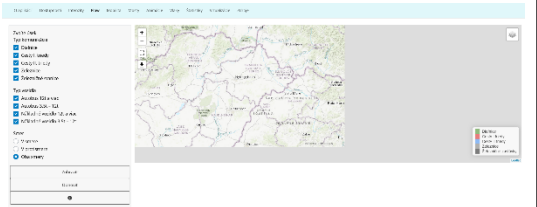
RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1**

PRIPOMIENKY:

P.č.	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Dátová príloha: celok	Jazyková úprava: Aplikácia bez zjavného dôvodu kombinuje slovenský a anglický jazyk (napr. „Clear“, karta „Flow“, nepreložené prvky tabuliek a grafov – „Showing 1 to 10 of 430 entries“ atď. V tabuľke Zdroje, prípadne nie sú konzistentné – „stlačte „run““	Úpravy názvov a zjednotenie jazyka by prispeli k zrozumiteľnosti a UX aplikácie.	Preložené tlačidlá a časť ovládacích prvkov, niektoré vnútorné popisy widgetov nie sú editovateľné. Upravené názvy kariet.

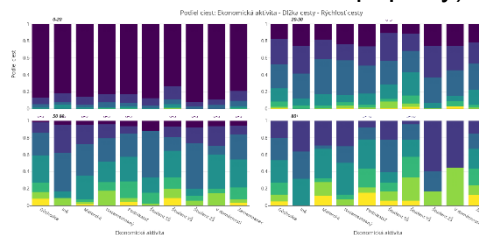
		v karte Flow nekorešponduje s názvom tlačítka („Zobraziť“). Názvy kariet navyše nie vždy nesú jasný význam – napríklad názvy „Flow“, „Animácie“ alebo „Vizualizácie“ nie sú jednoznačne zrozumiteľné.		
2	Dátová príloha: vlaky	- Po manuálnom presunutí slideru („Čas“) nie sú predchádzajúce body odstránené z mapy (je nutné použiť samostatné tlačítko), body sú navyše zobrazované aj pri pomalšom manuálnom presúvaní slider. Jednak teda nie je teda jednoduché zobraziť polohy v presný čas (pretože sa mapa postupne zapĺňa bodmi), jednak nie je zrejmý účel/využitie takéhoto zobrazenia.	Pripomienka vedie zjednodušeniu používania aplikácie a zlepšeniu UX.	Zpracovaná. Vylepšené odstraňovanie predchádzajúcich výskytov vlakov, odstránenie tlačidla „Clear“.
3	Dátová príloha: vlaky	- Neumožňuje výber konkrétneho dňa (dátum/deň v týždni). - Nie je uvedený zdroj dát (ani v tabuľke Zdroje). - Pokiaľ je podkladom pre karty „Dostupnosti“ a „Vlaky“ GTFS verejnej dopravy, obdobná karta by mohla vzniknúť aj pre autobusovú dopravu. V súčasnej podobe karta zobrazuje relatívne podobné dáta	Pripomienka vedie k zlepšeniu funkcionality aplikácie.	Konkrétny deň/dátum by výrazne navýšil buď veľkosť podkladových dát, alebo výpočtový čas aplikácie. Karta Vlaky neprezentuje konkrétne dáta, iba demonštruje schopnosť získania informácie o plánovaných polohách vlakov v každom

		ako mapa vlakov ŽSR https://mapa.zsr.sk/index.aspx – možno by bolo vhodné časť zobrazených dát z kariet Intenzity/Flow preniesť do karty Vlaky (napríklad celkové denné počty cestujúcich na úsekoch/zastávkach).		čase. GTFS autobusovej dopravy momentálne nie je dostupný, ale bude sa pracovať na jeho získaní a kompletizovaní.
4	Dátová príloha: celok	- Niektoré údaje nie sú jasne popísané (napr. Automobilizácia -> miera automobilizácie s doplnením jednotky, napr. v karte Štatistiky) - V niektorých prípadoch by bolo vhodné upraviť farebné palety. Napríklad v karte štatistiky by mal byť prebytok mužov/žien zobrazený rovnakým farebným odtieňom (viď napr. https://csu.gov.cz/soubory/staticke/animgraf/projekce_2023_2101/index.html?lang=cz). Všeobecne by bolo vhodné pre grafy zvážiť použitie konzistentnej sady farebných paliet. - Bolo by tiež vhodné zladiť použitie mapových podkladov a výšku máp (tabov). - Mapy sa pri prepnutí tabov / podstránok často (po určitej dobe?) resetujú bez načítania/zobrazenia	Pripomienka vedie k zlepšeniu prehľadnosti a čitateľnosti aplikácie.	Pripomienka zapracovaná. Popísané premenné, zmena farebných odtieňov, zladenie výšky máp, fix bugu s mapami pri prepnutí karty, zjednotenie farebných paliet.

		dát, vycentrované v Maďarsku (viď screenshoty) a je nutné obnoviť celú stránku. 		
4	Dátová príloha: celok	Bolo by vhodné doplniť indikátor spracovania pri prvom načítaní prvku, aj pri aktualizácii (napr. knižnica shinybusy) – spracovanie niektorých požiadavkov trvá relatívne dlho.	Indikácia spracovania požiadavkov vedie ku zlepšeniu UX a retencie.	Pridaný indikátor pri dlhých požiadavkách.
5	Dátová príloha: Vizualizácie	Zdroje dát kombinujú relatívne (na počet obyvateľov, rozlohu) a absolútne hodnoty, ktorých pomery	Pripomienka vedie k zlepšeniu prehľadnosti a čitateľnosti aplikácie.	Pridaný prvok s vysvetlením ukazovateľa, odstránenie html tagov, pridané

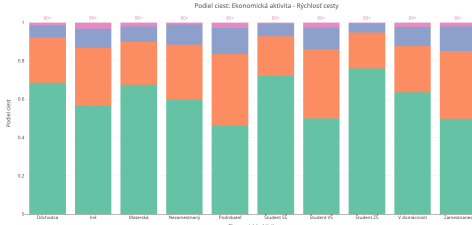
		- Množstvo premenných pravdepodobne nemá praktické využitie (napríklad všetky možnosti materinského jazyka a národnosti zvlášť). - Premenné nie sú jasne popísané v rámci kariet. Napríklad v karte Vizualizácie by bolo vhodné ku vygenerovanej mape doplniť popis oboch zvolených premenných (dostupný v karte Zdroje), prípadne i názov (mapy). - V názve premennej hodnoty ostáva HTML tag
 (Dôchodcovia /
 Pravoslávni (aut/ob)). - Napriek zhodným zdrojom dát, niektoré výsledky nie sú konzistentné (napríklad pomer premenných Dochádzka:Auto/ Obyvatelia v prípadoch 11 obcí presahuje 100 %).		rozdelenie pomerovej premennej podľa kategórie.
6	Dátová príloha: Mobilita	- Pri voľbe dĺžkovej a časovej distribúcie ciest dáta nie sú dostupné (<i>An error has occurred. Check your logs or contact the app author for clarification.</i>). - V grafoch a dátach podielov by bolo vhodné ako osu y využiť %.	Pripomienka vedie k zlepšeniu prehľadnosti a čitateľnosti aplikácie.	Odstránenie bugov, distribučné grafy v %, odstránené prebytočné názvy, zjednotenie farebnej palety, odstránenie nepotrebných popiskov x-ovej osi,

- Najmä grafy s tromi kategorickými premennými trpia na prekývajúce sa alebo orezané popisky, nekonzistentne sa zobrazujúce popisky a nejasné oddelenie jednotlivých grafov. Pre grafy s tromi kategorickými premennými by bolo vhodné 1) výraznejšie oddeliť a označiť „facets/trellis plots“ – skupiny grafov rozdelené podľa druhej premennej (prvého parametru cesty), napríklad rámcikmi+samostatnými rámcikmi pre jednotlivé kategórie 2) odstrániť popisky kategórií z grafov tretej premennej, a ponechať ich iba v legende, 3) zvýrazniť názov grafu, alebo ho zahrnúť mimo graf a 4) odstrániť opakujúce sa názvy prvej premennej spod grafu (viď screenshot 1: prekývajúce sa a orezané popisky):

pridané
facetov.

zvýraznenie

		- Screenshot 2: popisky kategórií viditeľné iba pre hornú kategóriu 		
7	Dátová príloha: Štatistiky	Zvážil by som umiestnenie šípok pre ďalšie kategórie štatistík nad/pod ich zobrazenie	Pripomienka vedie k zlepšeniu prehľadnosti a čitateľnosti aplikácie.	Pripomienka bude zapracovaná.
8	Dátová príloha: Dostupnosti	Mohlo by byť zaujímavé doplniť porovnanie (rozdielové mapy) časovej dostupnosti Auto/Verejná doprava, Auto/Vlak.	Pripomienka vedie k zlepšeniu funkcionality aplikácie.	Pripomienka bude zapracovaná.
9	Dátová príloha: Intenzity	- Bolo by vhodné medziročný nárast označiť ako <i>priemerný</i> medziročný nárast. - Počty cestujúcich v železničnej doprave sú zobrazované s desiatinnými miestami. V tabuľke intenzít na úsekoch nie je nutné zobraziť stĺpec čísla úseku. - Bolo by vhodné zvýrazniť označený úsek.	Pripomienka vedie k zlepšeniu prehľadnosti a čitateľnosti aplikácie.	Pridané zvýraznenie zvolených úsekov, odstránenie prebytočných desiatinných miest, odlíšenie cestných a železničných komunikácií.

		- Bolo by vhodné zvážiť grafické odlišenie železníc a cestných komunikácií.		
10	Dátová príloha: Animácie	- V zobrazení „stĺpcové preteky“ (napr. v kategórii nehodovosť podľa krajiny) nie sú viditeľné dáta pre SR. To súvisí s problémom toho, že dáta (vo všetkých kategóriách) nie sú prepočítané na počet obyvateľov alebo osobokilometrov, takže ich nie je možné porovnávať. - Zvážil by som iné pomenovanie typu grafu „stĺpcové preteky“.	Pripomienka vedie k zlepšeniu prehľadnosti a čitateľnosti aplikácie a zrozumiteľnosti prezentovaných dát.	Pridané prepočítanie na počet obyvateľov.
11	Dátová príloha: Flow	- „Karta Flow zobrazuje smerové dáta pohybu kamiónov a autobusov. Údaje pochádzajú z mýtného systému z roku 2023.“ – karta ale zároveň zobrazuje <i>toky cestujúcich</i> v železničnej doprave (nie je popísané v karte ani v manuáli). - Bolo by vhodné zvážiť kartograficky štandardnejšie znázornenie ciest jednotlivých kategórií, pridanie znázornenia uzlov (obcí), zobrazenie ciest 3. triedy vyhladenými líniami a prispôsobenie hrúbky líní úrovni priblíženia.	V aplikácii a prílohe chýba časť dokumentácie. Pripomienka vedie k zlepšeniu prehľadnosti a čitateľnosti aplikácie.	Toky cestujúcich v železničnej doprave je nová funkcionálna, popis bude pridaný. Pri mýtnych úsekoch máme k dispozícii iba začiatkové a koncové uzly.

11	Dátová príloha: celok	Rieši relatívne náročná aplikácia škálovanie, load balancing a dostupnosť v prípade vyššieho množstva užívateľov (napr. testovaním cez https://rstudio.github.io/shinyloadtest/)?	Pripomienka vedie k zlepšeniu UX a stability aplikácie.	Aplikácia prebieha testovaním stability a zaťažiteľnosti.
----	-----------------------	---	---	---

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Predložený manuál vrátane prílohy je dôkladne a odborne spracovanou interaktívnu aplikáciou, predstavujúcou odbornej aj laickej verejnosti dáta v oblasti mobility a jej širších vzťahov prístupným spôsobom. V prvom rade oceňujem úsilie o užívateľskú prívetivosť vysoko nad rámec technicky jednoduchších riešení.

Autor zapracoval poskytnuté pripomienky a naďalej pracuje na priebežnom zlepšovaní aplikácie. Celkovo hodnotím predložený manuál ako veľmi prínosný, kvalitne spracovaný a odporúčam ho ku schváleniu.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.